



Tatjana Debeljački vs Vujica Ognjenović, Crna Gora

INTERVJU

Uspomene na srećno detinjstvo u rodnom gradu?

Zavičaj je najljepši u sjećanjima. Ako živite daleko od njega onda lako zaboravite njegove mane i nevolje koje ste doživljavali. O ovome je divno govorila američka spisateljica ruskog porijekla Svetlana Bojm u svojoj knjizi „Budućnost nostalgije”. Bliska mi je njena misao da je nostalgija prošlost lišena svake krivice. Sreća iz toga doba koja nam katkad prostruji kroz prsa, nikad nije bez sjete kao nužnog osjećanja koje nas opominje a istovremeno i podsjeća da je sve to ipak privid. Jer u biti na zemlji nema sreće. To je osjećanje koje obmanjuje čovjeka. Puni ga zabludama o postojanju fiktivnog života, života kakav je neostvariv. To je osjećanje koje samo na časak rastjeruje mrak iz duše čovjeka, da bi ovaj odmah nakon njegovog bljeska posve oslijepio.

Pisac i slikar, maštar kritika prevedenih knjiga brojnih žanrova?

Knjiga „Prevedena književnost –kritike i prikazi” sadrži izbor kritika i prikaza, uz dodatni vlastiti sud, dugačkog spiska najčitanijih i najprevođenijih knjiga različitih žanrova, od književnosti do putopisa i politike. U ovoj svojevrsnoj antologiji, primjera radi, našla su mjesto djela mnogih pisaca: Orhan Pamuk, Alberto Mangel, Brus Četvin, Doris Lesing, Džulijan Barns, Ginter Gras, Karlos Ruis Safon, Ken Folet, Nik Hornbi, Pol Oster, Rebeka Vest, Salman Ruždi, Tarik Ali, Tomas Pinčon, Le Klezio ...

Kada ste počeli da pišete i šta Vas inspiriše?

Kao srednjoškolac igrao sam u titogradskom Pionirskom pozorištu i u to doba bio sam opčinjen pojedinim likovima iz knjiga Mark Tvena, pogotovo Hakliberi Finom koga sam tumačio u „Tom Sojeru“. Možda je upravo to na neki način uslovalo da zavolim američku književnost i da danas pišem kritike djela američkih i pisaca sa engleskog govornog područja, ali i nekih drugih pisaca ostalog dijela planete. U tom dobu počeo sam da pišem pozorišne komade koje nikad nijesam objavio. Danas najradije pišem knjige filozofsko religijske tematike jer je Bog za mene nepresušni izvor i znanja i inspiracija za sve što je istinski vrijedno u ovom životu.

Po prvi put navodim naslove kao pitanja, Kažite nam kratko o svakoj knjizi? “Čekajući Boga”; “Put i Bespuća”; “Živi svjedok” ?

U knjizi „Čekajući Boga” obrađene su teme koje čitaocu omogućuju da na lak način spozna neka gledišta na postanak svijeta i života u opštem smislu. Tu su obrađene specifičnosti svih poznatih religija od doba rveda, bramanizma, srednjeg vijeka pa sve do novog doba. Poseban značaj dat je hrišćanstvu, islamu, budizmu i judeizmu. U knjizi se opširno govori i o odnosu filozofije i nauke prema religiji. Takođe se govori i o tumačenjima postojanja Boga i nastanka svijeta, od strane najpoznatijih autoriteta ove planete.

„Put i bespuća” govori o težnji čovjeka da spozna ispravni i bogougodni način življenja. O njegovom nastojanju da na pravi način pronikne u nepoznato, što je samo po sebi normalan, odnosno, prirodan put razvoja ljudske ličnosti okrenute prema dobru. Međutim, pošto je taj proces skoro uvijek praćen ljudskom sklonošću prema svestranijoj spoznaji svijeta, kako onog unutrašnjeg, omeđenog granicama umnog dijela čovjeka, tako i onog spoljašnjeg koji je izvan horizonta naše svjesnosti, često se to završava totalnim neuspjehom jer čovjek, zbog toga ali i zbog mnogo čega drugog, lako postaje svojevrstni paćenik.

U knjizi „Živi svjedok” govori se o čovjeku kao svjedoku postojanja Boga, kao Tvorca svega što postoji. Čovjek je obdaren mnogim božanskim vrijednostima kao i mogućnostima opažanja i svestranog rasuđivanja, a to dovoljno govori o čovjeku kao djelu ruku Gospodnjih. Obzirom da je čovjek vrlo složeno biće, on je i samom sebi ostao nedovoljno poznat i tajnovit. On nikad nije mogao da spozna sve ono što je svojom znatiželjom dodirivao, što znači da je njegova intencija za spoznajom uvijek išla ispred njegovih stvarnih intelektualni

mogućnosti, a to sve govori da čovjek ne pripada samo zemlji i njenoj materiji. Da pripada i Nebu, nebeskoj i nebesnoj prirodi koja jeste krajnje mističan, ali i najvažniji dio njega. Čovjek svojim umom ne može da pronikne u sve sfere građe svoga bića, pogotovo ne u sferu koju čini njegova duša. Ne može da je do kraja spozna, niti, duboko u njoj, skrivene tajne da razumije, ali i ta njegova nemogućnost dovoljno ukazuje na složenost ljudskog bića koga je, kao takvog, moglo da osmisli samo neko Nadbiće, neki visoki Um, dakle Tvorac i Gospodar cijelog Univerzuma.

Pisac bira temu i pokreće avanturu.

Sigurno ste u pravu kada je riječ o tzv. režimskim piscima. Oni zaista biraju teme koje najbolje odgovaraju vlasti, koja i jeste njihov glavni mecena i promoter, te zbog toga pišu na način koji najbolje odgovara njenom trenutnom mehanizmu vladavine. Slično tome rade i pisci koji su naklonjeniji suprotnom, opozicionom taboru. I oni pronaleže teme i to one najubojitije kojima „tuku” svoje neistomišljenike. Tako je to bilo oduvijek, jer su pisci malo kad bili sasvim nezavisni. Prirodno bi bilo da teme pronalaze pisce, ali je malo pisaca koji imaju mogućnosti da budu na usluzi takvim temama. Temama koje su ih same pronašle, jer za takvo nešto treba puno vlastitog novca kojega pisci, makar ovi kod nas, rijetko kad imaju.

„Tragom Božjih tajni” razmišljanja o čovekovim zabludama, grehovima i pokajanjima?

Pribjegavanje Božjoj sili, u smislu vlastitog utočišta, koja za uzvrat ne traži pokornost na štetu zaštićenog, već mu na poklon nudi spasenje i vječni život, oduvijek je značilo dobro rješenje u svim (ne)prilikama kakvim je čovjek neprestano okružen. Zato je osnovna namjena ove knjige sadržana u pokušaju okretanja ljudskog uma i ljudske duše svjetlosti i svetosti Božje sile koja je uzrok postojanju svih drugih sila prisutnih bilo gdje i bilo kada u svijetu. Gledajući sebe i svoje okruženje iz evanđelske perspektive, lako je shvatiti koliko bi poštovanje Gospodnje svete volje moglo da popravi ovu žalostnu sliku svijeta. Koliko ovom svijetu nedostaje međuljudska ljubav i uzajamno poštovanje, na suprot činjenici da Bog ima dovoljno i ljubavi i milosti za sve ljude. Nemiri i zla koja se neprestalno događaju dovoljno potvrđuju da se čovjek previše udaljio od svoga Stvoritelja čija je bliskost najvažniji faktor mira, pravde i normalnog života na ovoj planeti.

Svakodnevna zbivanja u svijetu nedvosmisleno potvrđuju tragičnu istinu o okrutnosti i nesavršenosti ljudskog bića, što čovjeka čini inertnim na Hristov

poziv upućenom čitavom čovječanstvu za pokajanje, spasenje i zajedništvo sa Gospodom. Ledeni i olovno teški osjećaj bespomoćnosti i beznađa koji je ponekad prisutan u čovjeku, može biti uklonjen jedino snažnom željom i odlukom u smislu potpunog predanja svih svojih misli, osjećanja i čitavog svog života Bogu.

Zato spoznanje Boga i prihvatanje njegovog svetog evanđelja kao osnovnog načela vlastitog života, predstavlja važan korak prema spasenju i vječnom utočištu pod sigurne skute svog Nebeskog Oca. Ova knjiga je napisana da bi čitaocu koliko toliko pomogla da shvati značaj upravo tog duhovnog utočišta.

“Proroci govore”, proročanstva sadržana u njoj najtačnija i sa njima se ne mogu porediti ni jedna druga Knjiga?

U ovoj knjizi najviše su obrađena pitanja koja se tiču budućnosti čovječanstva u cjelini. Obzirom na sve ono što nam se događa ovu knjigu smatram posebno vrijednom jer su u njoj dati odgovori na mnoge nedoumice današnjeg čovjeka kao što su: Sudnji Dan, ko će da iščeka? Da li je Armagedon realnost? Ko su jahači apokalipse? Hoće li istočni carevi bniti pobjednici? Šta su rekla četiri anđela sa rijeke Eufrata? Šta će biti sa zemaljskim silnicima kada se budu suočili sa silama neba? Kada će se pokrenuti sile nebeske? Šta je znak anđela, a šta đavola? Šta kažu proroci o Trećem svjetskom ratu? Kakav će biti ishod posljednje bitke velikih sila? Odgovori na ova pitanja su rađeni isključivo na osnovu biblijskih podataka i proročanstava koja su zapisana u toj Svetom Pismu. U ovoj knjizi nijesu našli mjesta lažni, sotonini proroci.

“Znak anđela”, snažan i temeljit roman „Dar podzemlja“ pobuđuje mogućnost imaginacije za mentalnu predstavu povezanu sa zamišljenim vizijama?

„Znak anđela“ je lirska proza, poema o ljudskoj nadi, magičnoj slutnji i neobičnoj sudbini dječaka Vuka Kjatazovića, glavnog junaka priče. Oko njega se vrte i drugi likovi, a posebno mjesto među njima pripada likovima lijepih djevojaka, koje Vuk sreće, voli, ali i bježi od njih. U ovoj priči sjedinjene su slike metafizičkog i prirodnog života, ali i obogovljenog, dječaka sa sela koji luta od grada do grada, od države do države, od kontnenta do kontinenta. Ovo je romansirani životopis osobe koja je primorana da prije svoje biološke zrelosti ode daleko od svoje kuće, pa i od svoje države. Zahvaljujući Božjoj promisli i anđelu koji ga prati, daje mu čak i natprirodne moći, Vuk Kajtazović preživljava mnoge zamke, pa čak i smrtne opasnosti, nakon kojih se, ali već u

svojoj dubokoj starosti, ponovo vraća u svoj zavičaj s kojim je već davno izgubio svaku vezu pa čak i emotivnu. Ova priča, iako veoma potresna, bazirana je na stvarnim događajima što joj daje posebnu snagu i posebnu moć da lako i brzo dodirne srce i najčvrćeg čitaoca.

»Taj drugi svijet« i »Natprirodne i druge priče« i »Paukova mreža« ?

„Taj drugi svijet” i „Natprirodne priče” su knjige o onostranom. O onome o čemu se u mom kraju često priča, a da li zaista i događa, pitanje je. U našim narodu te su priče dio kolektivne svijesti pa nije sasvim umjesno odbacivati ih isto koliko nije razumno i vjerovati u njih. Ja sam u ovim knjigama ispričao ne samo znatan broj takvih priča za koje mnogi u mom durmitorskom kraju smatraju istinitim, već sam dao i neka tumačenja o njihovom porijeklu. Ta tumačenja nemaju naučnu potporu, jer nauka o njima ne zna puno, već su više religijska, zapravo biblijska. Znamo da se mnogim biblijskim prorocima Gospod javljao u vidu raznih vizija, utvara, putem snova i sl. međurim, znamo i to da se sotona često prerašavao čak i u anđele Gospodnje samo da bi lakše prevario i zaveo čovjeka. Zbog toga i priče prisutne u ovoj knjizi, ne moraju sve biti date od Boga, postoji mogućnost da potiču i od Božjeg protivnika. Ova knjiga nema cilj da bi se čovjek samo zabavio, već i podsjetio da su na ovoj planeti prisutni i demoni, sluge Lucifera, vođe nebeskih pobunjenika i protivnika Višnjega Boga. A njih ima veoma, veoma puno, jer je jedna trećina svih anđela sotona zaveo te su postali njegove sluge. A taj stari prevarant i podlac nije ostao na nebu, jer, Bog je njega i sve njegove sluge zbacio s neba. A gdje su se nastanili? Vjerovatno ovdje, na zemlji, tamo gdje i čovjek živi, da bi zaveo sav ljudski rod i okrenuo ga protiv Boga.

Romani „Paukova mreža”, „Dar podzemlja” i „Pustinjska ruža” su nastavci romana „Znak anđela” i predstavljaju tetralogiju o životu Vuka Kajtažovića. Ove se knjige žanrovski mogu odrediti kao tvrdi trileri jer se bave svijetom podzemlja i užasima današnjeg vremena. U tematsko središte romana postavljena je trgovina ljudima, ljudskim organima, leševima, strahom, nagonima, krvlju... Sve je to prožeto prostitucijom, špijunažom i podaništvom mafiji zarad novca. U ovoj romanesknoj priči čitalac otkriva zakulisnu igru koju vode „podzemni” vladari svijeta, što predstavlja posrnuće civilizacije i krajnost zla do koje može dospjeti obezbogovljeni čovjek. Dakle, ne običan čovjek već onaj koji prvo(bespravno) stekne enormno bogatstvo, a potom uništi sve najvrijednije što ima čovjek, počev od njegove duše, porodice, pa do njegove imovine, a na kraju uništi i njegov život u najelementarnijem smislu.

Ovim romanima je data mračna vizija ovog svijeta, posrnuća i pošasti našeg doba u kojem čovjek lako gubi i svoje ime i svoj identitet, pogotovo svoju dušu i svoju vječnost. Dobu u kojem se sudbine ljudi ne rješavaju na nebu, već u podzemlju, u strogo kontrolisanim laboratorijama u kojima bezumlje vlada.

Intervjui sa najpoznatijim piscima sveta, filozofima i istoričarima »Cervantesova djeca« i »Scripta manent verba volant«?

Latinska izreka da riječi lete, a spisi ostaju (Scripta manent verba volant) bila je podstrek za dvije knjige intervjuja sa poznatim piscima današnjice, od nekoliko stotina koliko sam do sada uradio. U ove dvije knjige našli su mjesta najpoznatiji pisci svijeta poput Džozefa o Konora, Teodora Zeldina, Trejsi Ševalije, Tarika Alija, Izabele Aljende, Kolin Mekalou, Petera Esterhazija, Vladimira Vojinovića, Paula Koelja, Eduarda Laga, Suzane Tamaro, Klaudija Magrisa, Koluma Mekena, Vikasa Svarupa, Kolma Tojbina, Havijera Moroa, Džona Espozita, Terija Pračeta, Amitava Goša i još mnogi drugi. Ovdje su prisutni intervjui sa vrhunskim svjetskim piscima, istoričarima i filozofima koji na veoma kvalitetan način otkrivaju i ono što je, u kontekstu s njihovim radom i djelima, mnogima bilo nepoznato, iako suštinski značajno za spoznaju uzroka mnogih današnjeg haotičnih događanja u svijetu. Samim tim ove knjige mogu biti korisne ne samo za sve hroničare literarnih događanja kod nas i u svijetu, već i za one koji se bave književnom kritikom u bilo kojem smislu, pa čak i za studente književnosti. Poznati slovenački pjesnik, esejista i univerzitetski profesor, svojim studentima preporučuje ove knjige za literaturu kako bi stekli uvid u kretanja svjetske književnost i savremene misli.

Vi se takođe bavite i slikarstvom, kojom tehnikom?

Pretežno sva djeca prvo počnu crtati pa onda pisati, a kad nauče pisati prestanu crtati. Sa mnom nije bio takav slučaj. Ja sam s crtanjem nastavio sve do današnjeg dana. Ne znam koliko uspješno, ali sigurno je da to ima nekog smisla dokle god ja imam interesa za to i dokle god nalazim kakvog takvog oduška u tome. Vremenom sam te svoje crteže usavršavao, kitio ih kojekakvim slikarskim ukrasima. A što se tiče tehnike, one su direktne. Radim isključivo uljanim bojama na platnu, a katkad i na lesonitu ili drvetu posebno pripremljenom za tu svrhu.

Završili ste Stomatološki fakultet, da li ste radili kao stomatolog?

Naravno, ne samo u Crnoj Gori već i van nje. Obzirom da od pisanja ni štrucu hljeba ne bih mogao kupiti, a od slikanja ni toliko, morao sam se baviti svojim zanatom iako je stomatološki posao veoma težak i stresan. Čudno je kako ne postoji ni jedna intervencija u stomatološkoj ordinaciji, a da pacijenti ne zaziru od nje. Stomatolozi su u stalnom kontaktu sa strahom, najčešće tuđim, ali često i sa svojim, jer je uspjeh započete intervencije uvijek neizvjesan. A za neuspjeh je uvijek kriv, ko drugi do stomatolog. Jedna anketa sprovedena u SAD-a pokazala je da se u njenim južnijim državama, Floridi, Luizijani i sl. ljudi najviše plaše prvo zubara, a potom aligatora. Eto na kojem smo mjestu strave i užasa.

Stvaralaštvo ima za cilj da ostavi pečat, pečat vere u ljude i ljudsko, a ta vera Vas ne napušta?

Svakako, stvaralaštvo je znak božanskog prisustva u čovjeku. Podsjetimo se, kada je Bog stvarao svijet, stvarao ga je Riječju svojom. Riječ je postajala djelo, materija. A kada je stvarao čovjeka bilo je drugačije. Gospod je svojim rukama izvajao kip od kala zemaljskog (po svojem obličju) a potom je taj kip svojim Dahom oživio, udahnuo mu je duh životni. Mnogi teolozi smatraju da tim svojim Dahom Gospod nije čovjeku darovao samo život, već i dar stvaralaštva, bogolikost, jer je i sam Gospod, Tvorac svega što postoji. Ta se bogolikost najviše ogleda u čovjekovoj savjesti i stvaralačkoj intenciji. Majmun je već milenijumima dugo na drvetu i još se uvijek od kiše štiti kojekakvim lišćem ili granama, a nije osmislio bilo kakav krov nad glavom. A čovjek je već napravio i kosmičke brodove i još mnogo toga savršenog. A kada je u pitanju književno stvaralaštvo onda je najispravnije to posmatrati u kontekstu sveukupnog razvoja naše civilizacije. Samim tim je i književnost, kao i slikarstvo, kao i nauka, ostavljala svoj pečat za svako doba našeg razvoja, jer je svako doba imalo neke svoje specifičnosti i epicentre događanja.

A moja vjera u ljude je usklađena sa nekim biblijskim načelima. Na jednom mjestu u Svetom Pismu kaže se da je proklet onaj ko se u ljude uzda. Ja poštujem sve ljude i načine na koje oni ispovijedaju svoju vjeru, ali im ne vjerujem. Ne mogu se pouzdati u riječ bilo kojeg čovjeka, jer je čovjek vrlo pokvarljiva „roba“. Pogotovo ne vjerujem u pomoć čovjeka ako ta pomoć nije bazirana na nekom njegovom (materijalnom) interesu. Ja vjerujem jedino u

Gospodu Bogu i jedino se u Njega uzdam. On je moj štit i zaklon, kako je rekao psalmista David.

«Sanovnik –tumačenje snova», jeste napisali iz podataka arhive ili vizije inspiracije?

Svaki čovjek prespava približno jednu trećinu života. To znači da jedan osamdesetogodišnjak, na primjer, «izgubi» na spavanju oko 25 godina. Od toga imponantnog perioda dosta provede i sanjajući. A zašto to radi, zašto čovjek spava, zašto sanja? Odgovor na ova pitanja u cjelosti zna jedino Onaj koji je stvorio čovjeka i dao mu mogućnost i spavanja i sanjanja, drugi niko. Čovjek je stvoreno biće i njemu nije dato da zna zbog čega mu je neku od mogućnosti dao njegov Stvoritelj. Zbog toga svi smo uskraćeni valjanag shvatanja ne samo uzroka svoga sna, njegove fiziologije i suštine, već i uzroka vlastitog života. Čovjek je sklon da misli kako je san nepotreban fiziološki proces, da je čovjeku neophodno spavanje, ali nije i sanjanje. Da je život moguć bez snova. Koliko je to tačno, ja ne znam, ali znam da naša civilizacije nije zabilježila čovjeka koji nikad, ama baš nikad, ništa nije sanjao. Čovjeku je moguće da se nakon buđenja ne sjeća svoga sna, moguće je i da ga brzo zaboravi, ali mu nije moguće da proživi svoj život bez i jednoga sna. A da san nema neku ulogu u ljudskom životu, vjerovatno da ne bi ni postojao. Piroda je uvijek do kraja praktična. Bog ništa nije stvorio, a da tom stvorenom nije dao valjani smisao i cjelishodnu ulogu u svom mikro okruženju, ali i u sistemu sveukupnog života na zemlji. Nije dao ni zemaljski život bez njegove uloge u životima na drugim planetama i sa beskrajnim životom vasiljene. Koliko je zemaljski život spona koja povezuje zemlju sa Nebom, čovjek može samo da naslućuje, da nagađa, jer nema mogućnosti da bilo što od toga empirijski dokaže. To ne znači da nema pokušaja u tom pravcu. Ima. Ima čak i značajunih pomaka. U tom cilju danas je najviše odmakla nauka koja se bavi *fizikom duše*. Ona je već dosta napradevola u dokazivanju postojanja duše, ali na žalost, još nije postigla rezultate koji bi se mogli prezentovati javnosti kao naučna istina. Vjerovatno zato što duhovne pojave i duhovna stanja izmiču zakonima materije. Ona ne podliježu mjerama i ogledima ovozemaljskih vaga i reagenasa. Ljudske laboratorije nijesu dostojne da eksperimentišu onim što je nematerijalno, što pripada Nebu, što je pod velom tajni Oca Nebeskog.

Zbog toga opravdano je pitanje: je li Svestvoritelj imao plan da ljudima putem snova omogući «konkretniji» kontakt sa Nebom. Mnoge indicije ukazuju da jeste. Da je čovjeku jedino moguće da posredstvom sna ostvari «razgovor» sa bićima iz oduhovljenijih, uzvišenijih i Bogu bližih

svjetova. Iz nama paralelnih dimenzionih nivoa. Uostalom, zbog čega bi drugoga stanje naše svijesti u toku sna bilo toliko izmijenjeno. Zbog čega bi drugoga san (u fazi sanjanja) doživljavali toliko realnim da tek nakon buđenja možemo shvatiti da sanjani događaji nijesu bili stvarni. Ili možda čovjek zaista živi u dva različita svijeta. I to istovremeno. U ovom materijalnom - trodimenzionalnom, i onom drugom - spiritualnom, u koji potpunije zalazi jedino u fazi sna. Oba su ova svijeta ljudskom biću, i ne samo ljudskom, važna, jer je jasno da jedan drugog na neki način dopunjuju. Da ne mogu jedan bez drugoga iako samo ovaj trodimenzionalni smatramo stvarnim i jedinim. A je li to zato što o onom drugom, njemu paralelnom, ništa ne znamo? Ili zato što na njega imamo mali, ili nikakav svjesni uticaj? Zato što on ne podliježe zakonima materije, što snove sve manje vrednujemo? Pa i pored ovog brda pitanja i nepoznavanja odgovora na njih, mi smo manje više svi svjesni činjenice da nas snovi, nezavisno od naše volje, često odvede u duboku prošlost, ili u najdalju, još nepoznatu, budućnost. Na koji način se to dešava, ne znamo, ali izvjesno je da se u toku sna pred čovjekom otvaraju kapije drugih svjetova i drugih vremena. Kao da se u toku sna od čovjeka odvaja neki dio njegovog duha i odlazi u druge prostore. Da se tamo susreće sa tajanstvenim bićima Neba kako bi mu ona pokazala ono što mu je na javi nedokučivo i za oči i za uši. Zbog toga se čovjek odvajkada bavio tumačenjem snova. Odvajkada je želio da makar malo «oduva» neprozirni mrak sa svoje sjutrašnjice. Kako je to bilo prije više milenijuma, tako je to i danas. U Starom Zavjetu se pominje da je Josip tumačio faraonove snove, da je prorok Danilo tumačio san cara Navuhodonosora kojim je, po mišljenju mnogih teologa, otkrivena istorija vaskolikog čovječanstva, sve do Pošljетка. Postoje podaci da neki današnji državnici imaju svoje tumače snove u ulozi savjetnika. Tu se ne radi samo o učenim psihijatrima, psiholozima i astrolozima koji to rade pretežno na osnovi ljudske nauke, prije svega na bazi Frojdovog tumačenja prirode sna. Istina, bilo bi neodgovorno zanemarivati naučna saznanja, poput onih koja kažu da su snovi odraz potisnutih i podsvjesnih želja i misli, ali činjenice ukazuju da najveću uloga u ovoj sferi ljudskog angažovanja imaju ljudi koji su, i po obrazovanju i po zanimanju, izvan oficijelne nauke. Ljudi iz običnog, čak i neukog svijeta.

Tumačenje snova koje je prisutno u ovoj knjizi u izvjesnoj mjeri preuzeto je iz starih sanovnika, ali i iz ličnog sanovnika moga djeda Obrada koji je u svoje vrijeme u svom mjestu važio za vidovnjaka i proroka. On je nastavljao porodičnu tradiciju (još od njegovog pradjeda) da zapisuje svoje snove, a potom da ih godinama pomno prati i da bilježi njihova ispunjenja. Međutim,

velikim dijelom ovdje su prisutna i ona moja, višedecenijska praćenja snova i događanja koja su slijedila kasnije. To nijesu bila praćenja samo mojih snova, već i snova mojih srodnika i prijatelja koji su mi otkrivali svoje snove, a kasnije povjeravali događanja koja su čak i godinama nakon toga, slijedila. Dakle, u ovom „Sanovniku“ našla su se tumačenja snova tokom prethodna dva stoljeća. U ovoj knjizi uvršteno je i tumačenje snova drevnih naroda Južne Amerike. U izradi ovog sanovnika našla su mjesta i tumačenja snova pribilježena u knjizi koju je Gligor Vuković, kum moga djeda, donio iz Amerike pri svom konačnom povratku u zavičaj početkom dvadesetog vijeka. Autor te dragocjene knjige nije bio poznat jer su nedostajali mnogi listovi pa i oni na kojima je to trebalo biti naznačeno. Najvjerovatnije je bilo više autora, da je dopisivana i prepisivana više puta jer su materijali za nju prikupljeni tokom dužeg vremenskog perioda. U njoj su bila pribilježena i tumačenja snova nekih indijanskih plemena Sjeverne Amerike. Jednu kopiju te knjige ja sam dobio na poklon od njegovog potomka, Božidara Vukovića iz Mratinja, što mi je pomoglo da ovu knjigu učinim bogatijom i kvalitetnijom. Iako smatram da su snovi odsjaj božanskog duha u čovjeku, čovječje tajnovite veze sa Nebom, moram reći da tumačenje snova po ovom sanovniku niko ne bi trebalo da smatra doslovno tačnim, već da to prihvati kao vrstu zabave. Po mojem ubjedenju snove ne bi trebalo tumačiti isključivo pomoću značenja sanjanog simbola, iako su, neosporno, simboli osnovni «jezik» kojim neka tajanstvena bića komuniciraju sa čovjekom. Ja sam putem sopstvenog iskustva zaključio da jedan isti simbol sanjan na dva različita načina, na dva različita mjesta sanjanja, može imati različita značenja, katkad i međusobno suprotna. Značenje nekog simbola zavisno je od mnoštva faktora koji su mogli uticati na sanjača i to ne samo u toku sanjanja već i mnogo ranije. Značenje zavisi i od međusobnog odnosa sa drugim sanjanim simbolima u datom snu, kao i od mnoštva osjećanja koja su prožimala duh sanjača u toku sna. Zbog toga je za sanjače kojima nije namjera samo da se zabavljaju tumačenjem snova, važno da nakon buđenja sagledaju svoj san sa više aspekata.

Da tumačenje snova nije jednostavno, svjedoči i podatak da su u starom i srednjem vijeku postojale posebne škole u kojima su se njihovi učenici podučavali isključivo ovoj, ne samo mudrosti, već i kompleksnoj vještini jer je u narodu bilo prisutno opšte mišljenje da je san svojevrsni znak upućen čovjeku iz viših dimenzija. Samim tim, opravdana je i upitanost: ko taj božanski znak može pravilno razumjeti. Lično sam ubijeden da to može jedino osoba koja je u većoj mjeri oduhovljena i obogovljena. Osoba čija je duša postala dio Duše Neba i na taj način uspostavila prislan kontakt sa Njom. Jedino na taj način nesavršeno ljudsko biće može imati komunikaciju i

saradnju sa bićima koja sve znaju i sve mogu. Iz toga stava proizilazi da ta moć, ta mudrost tumačenja snova, nije data bezbožniku, jer prema bezbožniku Gospod nema onakav odnos kakav ima prema Njemu bliskom čovjeku, čovjeku čije je oduhovljenje i obogovljenje u stalnom usponu.

Na kraju želim da kažem na koje više dimenzije i paralelne svjetove konkretno mislim i što u kontekstu snova znače dimenzioni nivoi i međudimenzionalni skokovi. U tom cilju posjetiću da u našoj galaksiji, Mliječnom putu, postoje 144 različita dimenziona nivoa. Da su svi ti dimenzioni nivoi međusobno odvojeni različitim talasnim dužinama. Da naš trodimenzioni svijet perzistira na talasnoj dužini 7,23 cm. Da prelaz (skok) iz jednog dimenzionog nivoa u drugi, čovjeku nije moguć isključivo na bazi njegove volje. To mogu samo bića daleko savršenija od nas, bića iz viših dimenzija. Neki izučavaoci ove materije kažu da su to najčešće bića iz pete i sedme dimenzije, a ima i onih koji pominju bića čak iz dvanaeste i sedamnaeste dimenzije. Koliko je ovo tačno ne znam, ali sam siguran da ta izuzetna bića moraju posjedovati takozvana –tijela duše. S tim u vezi moram pojasniti da, po mnogima autorima, sva bića nastanjena u našoj galaksiji obitavaju u osnovne tri vrste tijela. Prvo, to je trodimenzionalno tijelo (fizičko tijelo) za koje čovjek jedino zna da postoji. Zatim, astralno tijelo (tijelo duha) koje ljudsko oko samo katkad može da nazre, najčešće samo kao pramičak pare, i treće je – tijelo duše. Ovo tijelo čovjeku nije moguće da vidi jer pripada visoko prosvjetljenim bićima, iz viših dimenzionih nivoa, nepojmljivo velike savršenosti. Tim bićima Stvoritelj je dao mogućnost da prelaze iz dimenzije u dimenziju, iz vremena u vrijeme, iz prostora u prostor kada to god ona hoće. Mogu u trenu da prevale ne pojmivo velike udaljenosti. Mogu čak da budu prisutna istovremeno na dva ili više mjesta. Mogu da budu vidljiva za čovjeka, ali isto tako da s treptajem oka postanu nevidljiva. Čovjeku mogu biti vidljiva jedino onda kada se materijalizuju, odnosno, kada pređu u našu, treću dimenziju i u naše vrijeme. Zbog svega toga moguća je pretpostavka da čovjek, zapravo -neki njegov spiritualni dio, putem sna odlazi iz svoje dimenzije u neku susjednu dimenziju, iz svog vremena u neko susjedno vrijeme.

Ima i onih koji smatraju da ljudska smrt nije ništa drugo do djelimični prelaz čovječka iz ove dimenzije u neku višu dimenziju. Da duša oslobođena tijela u kome je, kao u oklopu, bila u toku ovozemaljskog života, odlazi u neku drugu, vjerovatno višu dimenziju, u svijet bestjelesnih bića. U prilog toj tezi pominju se slučajevi da čovjek, pred svoju smrt, često sanja svoje pretke. Da ga oni često posjećuju, a nerijetko i odvede nekud, najčešće niz neku nizbrdicu, i da se u toku tog odlaženja sa njima obavezno budi. Ljudska smrt mogla bi se shvatiti samo kao kapija između dva svijeta, ovog trodimenzionalnog u kome

živimo u tijelu, i onog drugog, nama paralelnog u koji odlazimo bez tijela. Taj bestjelesni svijet čovjek ne poznaje i zato teško shvata da naš život faktički ne prestaje. Da se on poslije fizičke smrti nastavlja u drugom, duhovnom, svijetu i u drugom obliku u kojem mu nije potrebno ovozemaljsko tijelo niti bilo što drugo što mu je bilo potrebno u doba ovozemaljskog života. A da taj drugi svijet u fizičkom smislu nije previše daleko od nas. Da je on negdje tu, ali neprimjetiv za naša tjelesna čula. Neki kažu da i taj svijet oduhovljeni čovjek može svojim duhovnim čulima (čulima svoje čiste duše) da osjeti.

Lično sam slušao kako ljudi kada zapadnu u neku veću nevolju, dozivaju svoje umrle pretke, ili umrle prijatelja, da im pomognu. I, nakon toga, često se događaju nevjerovatne stvari. Tom čovjeku zaista pristigne pomoć. Stigne im izbavljenje iz nevolje od strane neke nepoznate i nevidljive sile. Dakle, i na ovoj zemlji, i u ovom ljudskom životu, dešavaju se nevjerovatne stvari i pojave, tako da postaje još čudnije zašto čovjek ne vjeruje u prisustvo duhova i njihove moći. Nikad mi nije bilo jasno zašto neki ljudi ne vjeruju u Boga, u snove, u poruke koje nam naš Tvorac daje na razne načine pa i putem snova.

Ovo možemo bolje razumjeti uz pretpostavku da se u toku sna događa svojevrsno odvajanje astralnog dijela ljudskog bića od njegovog materijalnog dijela i da taj nematerijalni dio preuzimaju bića iz viših dimenzija i odvođe ga kroz neke samo njima znane kapije u druge svjetove, u druge dimenzije i u druga vremena. Nakon sna ponovo ga (u trenu) vraćaju njegovom fizičkom dijelu (tijelu) jer bez njega čovjek na zemlji ne bi mogao biti biće kakvo poznajemo. Dakle, san je ono stanje ljudskog bića u kome mu savršena bića, po nekom planu Svevišnjeg, otkrivaju tajne koje u budnom stanju ne bi mogao. A zašto o tom tajnovitom periodu našeg života ljudi malo znaju iako je nerazdvojiv od nas, zašto predstavlja toliku tajnu na suprot činjenici da je čovjek u tehničkom smislu nepojmljivo puno napredovao, ko bi to mogao znati.

Da li mislite da ste nadmudrili očekivanja?

Po pravilu ništa previše lijepog i dobrog ne očekujem, ni od sebe ni od drugih. Mislim da je iluzorno, pogotovo u ovom dobu, očekivati neke mirisne perivoje i rajske odaje, jer čovjek teško može vladati i svojim, a tek kako bi mogao vladati s tuđim mišljenjima i stavovima, od čega i zavisi bukvalno svačiji uspjeh. Ovo kažem zbog toga što nikad čovjek nije više zavisio od drugih ljudi koliko danas. Danas je nemoguće čovjeku da bude samostalan, da bude sebi "svoj gazda". Dakle, mora se oslanjati na druge ljude. A koliko mu ti drugi ljudi mogu biti pouzdan oslonac, to je posebna priča. Zbog toga su danas svuda u

svijetu tolika stradanja, ne samo pojedinaca, već i kolektiva, društava, država. Ljudi lažu. Uvijek su lagali. Kaže se da ne postoje usta koja nikad ništa nijesu slagala. A opet, laž je ubojita. U našem narodu se kaže da je gore biti lažljivo nego svadljivo čeljade, jer od lopova možeš dosta toga sakriti, a od lašca ne postoji zaštita. Laž potiče od Lucifera. On je nju smislio u cilju da ubija ljudi jer je laž vrlo moćno oruđe za ubijanje poravednika. A toliko je laži šiorom svijeta. Toliko je institucija zasnovanih upravo na laži. Pa zar se onda treba čuditi otkud tolika zla i stradanja po svim krajevima ove planete. Dakle, ako se sve to uzme u obzir, koliko onda može biti realno očekivati neki lični uspjeh, a kolektivni pogotovo. Imam osjećaj da je davno prošlo doba u kojem su uspijevali isključivo pametni, mladi, obrazovani. Ja ne pripadam ni jednima od ovih nabrojanim, ali ni onima malo naivnijim koji bi mogli očekivati veći uspjeh, a da iza sebe namaju neku moćnu organizaciju ili veoma moćnog pojedinca.

Kako provodite slobodno vreme i šta Vas najviše ispunjava?

Slobodno vrijeme provodim u odmaranju, pogotovo izležavanju, što je inače svojstveno Crnogorcima. Zapravo, slobodnog vremena imam suviše malo, i ne mogu ga trošiti u bilo što, pogotovo u ono što bi me već umornog ponovo umaralo, odnosno premaralo. Rajko Petrov Nogo u "Zimomori", svojoj prvoj zbirci pjesama, jednom reče: "...od spavanja umnije ne znam ništa/ niti je ijedan zakon pametniji od zakona izmjene materije". U tome se potpuno slažem sa tim velikim srpskim pjesnikom koga veoma cijenim.

Šta možemo očekivati od Vas u bliskoj budućnosti na stvaralačkom planu?

Upravo završavam roman o mojem djedu Obradu, vidovljaku i proroku, koji nikad ni jednog dana nije išao u školu, a već je u desetoj godini života znao staroslovenski i starogrčki jezik. To je naučio u Pivskom manastiru gdje ga je njegov tetak Obren Radović vodio skoro svakodnevno još od njegove četvrte godine života. Znao je da računa brzinom današnjih računara, znao je kakvo će vrijeme biti u narednih nedjeljak dana. Znao je šta ko misli. Svima je u selu pomagao i svi su ga zbog tih moći cijenili i poštovali, osim lopava. E, oni ga zaista nijesu mogli očima gledati. Kako bi i mogli kad je s lakoćom raskrikavao njihove lopovluke. Zato su mnogi od njih na živu prešu bježali i selili se što dalje i od svog sela i od Obrada. Sada momentalno razmišljam o nekom dobrom srpskom izdavaču koji ni jednu knjigu nakon objavljivanja ne baca u bunar.

Vujica Ognjenovic

Vujica Ognjenovic quotes (showing 1-1 of 1)

“PREVEDENA KNJIŽEVNOST

Vujica Ognjenović: Putovanje lavirintima vavilonske književnosti

Doba koje izgubi sluh za kritiku izgubilo je sve – mogućnost da se vidi, čuje i samoodredi bilo što

Uvecaj!

Vujica Ognjenović

Istinska je čitalačka privilegija imati u rukama knjigu koja vam donosi brojne susrete sa najaktuelnijim piscima sa svih strana svijeta.

Takva je nova knjiga Vujice Ognjenovića, poznatog pisca i kritičara, koga, sigurno, čitaocima Arta ne treba posebno predstavljati. Ognjenović je, tokom proteklih deset godina, u Artu objavio nekoliko stotina razgovora sa najznačajnijim svjetskim, ali i regionalnim piscima.

Knjiga “Prevedena književnost” donosi ne razgovore, već prikaze i književnokritičke osvrte na knjige, uglavnom prevedene, mada ima i nekoliko izuzetaka.

Među koricama Ognjenovićeve knjige sačekaće vas i pisci koji su već neprijeporna vrijednost moderne književnosti – poput Ajris Merdok, Doris Lesing, Tolkina, Kabrere Infantea, Gintera Grasa, Kormaka Mekartija ili Lorensa Darela, ali i pisci koji tek treba da zadobiju takvu poziciju: Kolm Toibin, Boris Akunjin, Kazuo Išiguro, Pol Oster, Orhan Pamuk...

Ognjenovićev presjek svjetske književne scene ide do onih najmlađih, tako da ćete naći tekstove i o sjajnom Njemcu Danijelu Kelmanu, Špancu Safonu ili Rusu Viktoru Peljevinu... Pobjrojana imena su tek manji dio autora o čijim knjigama ćete čitati u ovom Ognjenovićevom literarnom panoptikumu.

Odnosno, Vujica konsekventno prati savremenu planetarnu književnost. Autori i njihove knjige sa svih kontinenata su tu – književnost i ne može postojati drugačije nego kao kosmopolitska djelatnost...

Zato je njegova nova knjiga nezaobilazan doprinos novijoj crnogorskoj duhovnoj produkciji.

Ovaj neumorni kulturni pregalac, pisac i slikar, maštar i tragalac za tajnovitim, načinio je svoj izbor kritika i prikaza, uz dodatni vlastiti sud, dugačkog spiska najčitanijih i u svijetu ovog vremena najprevođenijih knjiga šarolikih žanrova,

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publishers online and owners, Peter M. Tase and Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

od književnosti do putopisa i politike.

U njegovoj knjizi, a ja bih rekao antologiji, Prevedena književnost - kritike i prikazi, primjera radi, zajedno su Ajris Merdok i njegov Crni princ, i Alis Monro i Životi djevojaka i žena, i Boris Akunjin i njegov Turski gambit, i Autobiografija Čarlija Čaplina, i Bolesni na vlasti britanskog političara Lorda Dejvida Ovena i Erika Džong, i Če Gevara, i Orhan Pamuk, i Frida Kalo, i Ginter Gras, i Ljosa, i Koelj

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>

NEKOPRATI